

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{er.} 54.

7. Maja 1828.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Z Bajonny piszą Gazety Francuzkie, iż tam nadeszły rozkazy, aby wojska Francuzkie opuściły twierdze Hiszpańskie, jakoto: Pampelunę, Jaco i St. Sebastian, (lecz jeszcze nie Radyx i Seo d'Urgel). Z tego powodu posłano dowodzącym Oficierom sztabowym w tych twierdzach rozkazy, aby byli gotowi do mającego niebawem nastąpić powrotu do Francyi.

(G. W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Król Jmć przybył w d. 14. Kwietnia do pałacu St. James. — Uważają, że Xiążę Wellington mówiwa prawie codziennie dosyć długie narady z Postem Francuzkim, Xięciem Polignac. *Standard* mniema, że takowe dotyczą się wyciągnięcia w jednym czasie wojsk z Hiszpanii i z Portugalii.

Podług wiadomości z Fernambuco, z d. 1. Marca, były Prezydent Buenos-Ayreski, Rivadavia, miał przybyć do Rio de Janeiro i noworoczować układy o pokój.

(G. W.)

Francyja.

Monitor przytacza listy Londyńskie z d. 14. Kwietnia, podług których terazniejsze uzbrajania w kilku przystaniach Angielskich nie są tak ważne, aby, jak z początku sądzono, spodziewać się kazały wielkiego przedsięwzięcia. Zamiarem takowych ma być tylko zmiana załog na kilku stanowiskach i na niektórych punktach morza śródziemnego i Indyj zachodnich.

Na giełdzie Londyńskiej wszyscy są przekonani, że Anglija ścisłą neutralność zachowywać będzie, i że wszystko, co się na teraz względem interesów Tureckich dzieje, jest tylko rezultatem ugody pomiędzy trzema połączonemi Moścami.

Izba Parów rozpoznawała w d. 15. Kwiet. projekt dotyczący się odnawianiu postępowania przy mianowaniu Kommissyj szczególnych, przyczem sінchała Izba Hr. Argout, Xięcia Crillon, Hr. Tascher, Xięcia Broglie, Hra. Mole i Dejean; porobione nowe projekta w tym przedmiocie, odesłała znowu do Kommissyi dla dalszego zda-

nia sprawy. Oprócz tego zdano różne sprawy w imieniu Wydziału do prośb.

Izba Deputowanych wybrała następujące Kommissyje do rozpoznania projektu względem druku pism peryjodycznych: Pierwsze biuro, Baron Montbel; drugie, P. Chauvelin; trzecie, P. Champvalin; czwarte, P. Segny; piąte, Hr. Alexis Noddes; szóste, ...; siódme, P. Jacquinet-Pampelune; ósme, Hr. St. Aulaire; dziewiąte: P. Chantelauxe.

W ciągu roku 1826 wyszło we Francyi 1642 postanowień król. potwierdzających darowizny i zapisy dla szpitalów, kościołów i t. d. w ilości 7 mil. 379,035 fr. 89 cent. W roku 1827 wynosiła liczba postanowień 2,459, a summa weszłych 13 mil. 806,575 fr. 34 cent. Między temi dla obrządku katolickiego, w roku 1826 2,316,369 fr., w roku 1827 3,537,688 fr.; darowizny dla szpitalów, gmin i kościołów niekatolickich prawie równe są w obudwóch latach.

Dokończenie przerwanego w przeszłym Numerze nowego prawa o druku pism peryjodycznych:

Art. 8. Każdy numer pisma peryjodycznego podpiszą właściciele na oryginalne, jeżeli takowy jest tylko jeden; odpowiedzialny wydawca, gdy pismo peryjodyczne wydawane jest imieniem wspólnem, lub z umocowania; nakoniec jeden z dozorców, gdy wydawane jest przez towarzystwo bezimiennę. Egzemplarz oryginalny podpisany, złożony będzie przed ogłoszeniem pisma w biurze król. Prokuratora tego miejsca, gdzie się drukuje, pod karą 1,000 fr. przeciwko zawinowcy. Podpis drukowany będzie na wszystkich egzemplarzach pod karą 500 fr. przeciwko drukarzowi. Podpisujący odpowiedzialni są za fakta ogłoszenia jako onych autorowie, jeżeli autor lub autorowie nie są znani, a jako współwinni, jeżeli autor lub autorowie z tego powodu do sądu są pociągnięci. Z tego powodu sąd ścigać będzie tak autora lub autorów obwinionych artykuła lub miejsca, jakoteż tego, kto podpisał numer lub zeszyt, w którym są umieszczone.

Art. 9. Właściciele istniejących teraz pism dozwolony mieć będą od ogłoszenia niniejszego prawa czas trzech miesięcy, aby jednego, dwóch lub trzech odpowiedzialnych wydawców stawili, którzyby w poprzednim artykule przepisane warunki w sobie łączyli, jakoteż, by oświadcze-

nie w artykule 6. przepisane uczynili. Gdy ci odpowiedzialni zawiadowcy nie posiadają czwartej części rękojmi na własność, tedy wolno im wywieść się, że oprócz udziału do przedsiębiorstwa, już więcej od roku są rzeczywistymi prawnymi posiadaczami dóbr nieruchomości, które przynajmniej 500 fr. stałych podatków rocznie płać, i wolne są od wszelkiej hypoteki. W takim przypadku okoliczność ta musi być wyraźnie w oświadczeniu wymieniona.

Art. 10. Gdy oświadczenie art. 6. przepisane, zostanie za fałszywe uznane, natenczas gazeta lub pismo peryjodyczne będzie utłumione, a autorowie oświadczenia ulegną karze pieniężnej, która w najmniejszej ilości wyniesie część czwartą, w największej, całą sumę potrzebnej rękojmi.

Art. 11. W przypadku sporu względem regularności, lub prawdy oświadczenia w Art. 6. przepisanego, i dowodów na ugruntowanie onych przewidzianych, rozstrzygają w tej mierze sądy po wniesieniu sprawy na proste podanie Prefekta i po wysłuchaniu adwokata Korony, sumarycznie i bez kosztów. Gdy gazeta jeszcze nie wyszła, zatem wydanie onę wstrzymane zostanie aż do wyroku, który pomimo odwołania się, będzie wykonanym.

Art. 12. Gdy gazetę lub pismo peryjodyczne jeden tylko właściciel zaprowadził i wydaje i ten właściciel umiera, wtedy wdowa po nim pozostała, lub jego dziedzice mają ośm dni czasu do stawienia odpowiedzialnego zawiadowcy. Ten zawiadowca musi być właścicielem dóbr nieruchomości, nieobciążonych, przynajmniej 500 fr. stałych podatków przynoszących, gdy gazeta wychodzi w Departamentach: Sekwany, Sekwany i Oizy, Sekwany i Marne, a 150 fr., gdy wychodzi w innych Departamentach. Rękojmia zmarłego właściciela pozostaje obok rękojmi zawiadowcy.

Art. 13. Kary pieniężne wyrzeczone przeciwko odpowiedzialnemu zawiadowcy, podnoszone będą naprzód z części rękojmi na własność onemu należące, powtórę, gdyby ta nie starczyła z reszty rękojmi, nie szkodząc przepisom oznaczonym trzecim artykułem prawa z dnia 9go Czerwca 1819.

Art. 14. Inne kary pieniężne, oprócz ustanowionych w niniejszym prawie, któreby wymienione były przez przewinienie przy ogłoszeniu gazety lub pisma peryjodycznego, nie mogą wynosić mniej, jak dwa razy tyle najmniejszej ilości, oznaczonej prawem na utłumienie przewinień druku.

Art. 15. Na przypadek powtornego przewinienia, mogą sądy nieszkodząc przepisowi Art. 10. prawa z 9. Czerwca 1819 odpowiedzialnego zawiadowcę gazety lub pisma peryjodycz-

nego ogłosić za niezdolnego do kierowania jaką bądź gazetą. — Przy okolicznościach zastrzegających karę, zawyrokováć mogą utłumienie gazety lub pisma peryjodycznego, jednakowoż nie dłużej jak na trzy miesiące a nie krócej jak na jeden. Wciągu tego czasu rękojmia zostanie złożona w kassie konsygnacyjnej, i nie może być na co innego użytą.

Art. 16. W sprawach, których przedmioty dotyczą się honoru, sądy stosownie do 64 Artykułu Konstytucji zalecić mogą, aby obrady odbywały się w zamkniętej sali posiedzeń sądu, izby gazety pod karą 2000 ZR. fakta ubliżającego honorowi nie głosiły i nieczyniły wyimku z podania lub pism, które się takowych dotyczą.

Art. 17. Gdy stosownie do ostatniego §. 25. Art. prawa z d. 17. Maja 1819 sądy cywilne z powodu faktów honor obrażających, lecz nie należących do sprawy, sądowe postępowanie względów politycznych, lub pociągnięcie do sądu w interesie strón, tymże warowały, tedy gazety nie mogą pod tą samą karą ogłaszać faktów, ni dawać wyciągów z pism takowych się dotyczących.

Art. 18. Prawo, z d. 17. Marca 1822. w odwołaniu się do Policji gazet pism peryjodycznych jest zniesione. (To prawo upoważniał ministrów, w szczególnych nagłych okolicznościach w przerwie od jednego do drugiego posiedzenia wprowadzić cenzurę samowolnie.)

(Następują podpisy Króla i Ministra spraw wiedliwości.)

Prefekt Departamentu Sekwany ogłosił, że ludność Paryża w ostatnich 10 latach powiększyła się o 170,465 ludzi (do 890,000) liczba domów o 2,500 (do 30,000). Zatem liczba domów nie jest zbyt duża, jak to twierdzą przemysłnicy budownictwa w teraźniejszej przesadzonej twórczości, która nastąpiła na ich dawniejszą jeszcze bardziej przesadną chciwość budowania, jaka przez nadmierne kupno gruntów stała się dla niektórych zgubną.

(G. H.)

Zjednoczone Niderlandy.

Król bawi od d. 10. Kwietnia w Amsterdamie. Jego Król. Mość potwierdził pod d. 9 Statuty nowego zachodnio-indyjskiego towarzystwa, którego zamiarem jest wspierać krajową żeglarnię i rękodzielnię, i główną uwagę zwracać na handel z Ameryką południową i Meksykiem. Utworzone jest na lat 25. Kapitał nie ma przebiegać dziesięciu mil., ale i nie będzie mniejszy od pięciu w akcyjach po 1000 Z. R.

W Hadze umarł w d. 12. Kwietnia Minister Skarbu P. Appellius, w 61 roku życia swego.

W kościołach odprawiają teraz modły o szczęśliwe rozwiązanie małżonki Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego.

Gubernator wyspy Curaçao, Cantzlaar, udat się na początku Marca do Surinam, na instalacyją jako Gubernator Jeneralny wszystkich zachodnio-indyjskich posiadłości, i obrał mieszkanie swoje w Paramaribo. (G. W.)

Niemcy.

Król i Królowa Jchmość Wirtemberscy, przyszli zupełnie do zdrowia z odry, na którą przed kilką tygodniami byli zapadli. (D. A.)

Królestwo Polskie.

Podług wiadomości z Warszawy, ma być tamże niebawem bank utworzony, którego statuty Monarcha już potwierdził. Uposażony 40 mil. złp. w listach zastawnych i 16 mil. złp. nowemi pieniędzmi papierowemi, ma ón dyskontować, pożyczać pieniędzy na towary i dobra, i działać, aby za wysokie procenta w Polsce zniżyć. W Warszawie ma być także utworzona giełda, której dotąd brakowało. — Publiczne posiedzenia Polskiego sejmowego Sądu dla zawyrokowania względem osób, obwinionych o zbrodnię kraju, rozpoczęły się tamże w dniu 11. Kwietnia z wielką uroczystością. W ciągu przyszłego miesiąca (Maja) spodziewają się wyroku. (G. W.)

Kurs listów zastawnych, z d. 2. Maja 1828.

Za sto Złp. w listach zastawnych bez 3ch kuponów, białych.

Przedający żądają Złp. 82 gr. —

Kupujący dają — 81 — 22 1/2.

Istotnie sprzedano — — — (K. W.)

Wiadomości z Grecyi.

Gazeta powszechna Grecyi, którą nateraz redaguje P. Chrissidi, umieściła pod d. 27. Lutego wyrok Nro. 180, namieniony w odezwie Prezydenta do różnych korpusów wojska, dotyczący się tymczasowej organizacyi wojskowej. Jest on następującej osnowy: Rzeczpospolita Grecka. Prezydent Grecyi. Ponieważ potrzeba, aby wojska bez zwłoki wyruszyły; aby dla podwóden przedsięwzięcia wojennego, o ile być może najlepszy porządek w wojsku był zachowywany, i żołnierz, dopełniający powinności swoich ku ojczyźnie, nie ponosił krzywdy, stanowi nateraz:

1) Korpusy wojska w gotowości będące, formowane zostaną na Chilyarchyje (pułki) w spo-

sobie następującym: Każda Chilyarchyja składa się z 1120 ludzi; mianowicie z 1 Chilyarchy, 2 Pentakosiarchów, będących pod Chilyarchą; 10 Hekatonarchów, po pięciu pod każdym Pentakosiarchą; 20 Pentekontarchów, po dwóch pod każdym Hekatonarchą; 10 Ejkosipentarchów, po dwóch pod każdym Pentekontarchą; 80 Dodekarchów, po dwóch pod każdym Ejkosipentarchą; 160 Pentarchów, po dwóch pod każdym Dodekarchą; 800 szeregowych, po pięciu pod każdym Pentarchą; Adjutant 1, Sekretarz 1, Kapelan 1, Lekarz 1, Płatnik 1, Furiyer 1, Chorążych 2 i 2 trębacz lub doboszów, po jednemu na każdą Pentakosiarchyją. *)

2) Wojskowi pobierać będą chleb, codzienną strawę i placę miesięczną, a mianowicie:

	Chleb. porcyje.	strawność. piast. par.	miesięcz. placa.
Chilyarcha	8	8	260
Pentakosiarcha	5	5	150
Hekatonarcha	3	2	100
Pentekontarcha	2	1	75
Ejkosipentarcha	2	1	50
Chorąży	2	1	40
Dodekarcha	1 1/2	25	35
Pentarcha	1 1/2	20	30
Żołnierz	1	15	25
Adjutant w stopniu Ejkosipentarchy	2	2	50
Sekretarz w stopniu Hekatonarchy	3	3	100
Kapelan	2	2	50
Płatnik w stopniu Pentekontarchy	2	3	75
Furiyer podobnie	2	3	75
Dobosz	2	1	50

Porcyje (racje) ohleba ważą 300 drachm. Chleb i strawa rozdawane będą codziennie, placą ćwierćrocznie.

3) Stopnie Pentarchy i Dekarchy**) rozda-je Chilyarcha; resztę Prezydent na przełożenie Dowodzącego w kampanii.

4) Chilyarcha i wszyscy Oficerowie pod nim będący, obowiązani mieć baczność na żołnierzy, pod ich dozorem zostających, i co tydzień podają listę imienną podrządných swojemu przełożonemu.

5) Żaden nie może przejść z jednęj Chilyarchy do drugięj, ni też może być przyjęty,

*) Χηλμαρχος znaczy Dowódcę 1000 ludzi; Πεντεκοσιαρχος 500 ludzi i t. d.

**) Tak jest w egzemplarzu wyroku, miasto Dodekarchy, przełożonego nad 12 ludźmi, bo Dekarcha byłby tylko nad 10 ludźmi.

oprócz, gdy żołnierz ma na piśmie pozwolenie od swojego Chyliarchy.

6) Żaden, czyli to Officer lub żołnierz prosty, nie może opuszczać swojej Chyliarchy bez pozwolenia na piśmie swojego Chyliarchy.

7) Wojskowi wykonać mają następującą przysięgę: »Przysięgam w imię najświętszej nierozdzielnej Trójcy, i ostatnią kroplę krwi mojej wylać na obronę naszej prawowiernej wiary i wolności wspólnej ojczyzny przeciwko nieprzyjacielowi i utrzymanie praw tejsze. — Przysięgam posłuszeństwo JW. Prezydentowi i dowódczom, pod których mię odda komendę. — Przysięgam nie czynić szkody moim współobywatelom, moim jednowiercom, ani żadnym innym ludziom. — Przysięgam nie zabijać, nie kraść, nie rabować i nie bić. — Przysięgam nie uciekać bez pozwolenia Dowódcy, niteż nadwierać w czemkolwiek tej świętej przysięgi, i poddać się całej surowości praw wojskowych.

8) Przysięga ta wykonana będzie przez wszystkich żołnierzy w ogólności w obec kapelana, i przed Prezydentem, a w braku tego przed Dowódcą na świętą ewangeliją.

9) Kto z wojskowych opuści stanowisko, na które był przeznaczony, jeżeli Officer, utraci stopień i wchodzi w szeregi prostych żołnierzy; zaś żołnierz aż do Dadekarchy, skazany będzie, jako bezbronny robotnik na służbę bez płacy w obozie, za sam chleb, od miesiąca aż do roku, według stopnia jego przewinienia.

10) Żołnierz obwiniony o zdradę lub szpiegostwo, skazany będzie na śmierć.

11) Officer, który rabuje, kradnie, pustoszy lub uszkadza mieszkania, lub popełnia to na majątku mieszkańców, gdzie stoi lub przechodzi, lub swoich podrządnym do tego namawia, lub czyni szkodę ludziom; traci swój stopień, zostaje prostym żołnierzem, z obowiązkiem wynagrodzenia szkody, którą wyrządził. Zaś żołnierz prosty, gdy się tego dopuścił, będzie przez swojego Chyliarchę rozbrojony, na wzroćnienie rzeczy lub onęj wartości skazany, i musi służyć w obozie jako robotnik za sam chleb.

12) Zabójca skazany będzie na śmierć.

13) Wojskowy, który zgwałci niewiastę, skazany będzie na areszt, od trzech miesięcy do roku i na karę pieniężną 100 do 600 piastrow; jeżeli sehabiona jest dziewczyną, wtedy kara cielesna i pieniężna podwójna; a gdy przez taki czyn gwałtu nastąpi śmierć kobiety, skazany będzie na śmierć.

14) Wojskowy, przekonany, że istotną liczbę swoich żołnierzy na liście powiększył, lub

k którego z podrządnym ukrzywdził, traci stopień, i musi zwrócić, co w sposobie podstępny wziął lub zatrzymał.

15) Wojskowy, niedopełniający jakiegobądź rozkazu swojego dowódcy, jeżeli Officer, traci swój stopień, a jeżeli żołnierz prosty, użyty będzie do prostej służby w obozie, podług ciężkości swojego nieposłuszeństwa.

16) Wojskowy, który na swojego przełożonego rękę podniesie, lub go obrazi, skazany będzie na areszt do sześciu miesięcy, podług stopnia swojego przełożonego.

17) Wojskowi, którzy dla wieku, chorób chronicznych lub ciężkich blizn, nie mogą dłużej służyć, i zmuszeni wziąć uwolnienie, otrzymają tylko miesięczną płacę; którzy zaś umrą i pozostawiają wdowy i sieroty, rodzina ich otrzyma połowę płacy. Ta darowizna, tak dla biorących uwolnienie, jakoteż dla wdów i sierot, będzie powiększona w miarę ich czasu służby i ich zasług.

18) Oprócz darowizny w pieniądzu, posunięta na wyższy stopień i oznaki honorów, rozdawanych za waleczność i posłuszeństwo wojskowych; takowi, postępujący z honorem, i wstrzymujący się od wszelkiego przewinienia przeciwko honorowi, bezpieczeństwu i własności obywateli, jeszcze tём będą wynagradzani, iż uzyskają powszechne poważenie, a szczególniej zaufanie i miłość mieszkańców prowincyi, miast i wsi, w których się znajdują, lub przez które przechodzą.

19) Dowódca przysięga przed Prezydentem w sposobie następującym:

Przysięga dowódcy:

»Przysięgam w imię świętej i nierozdzielnej Trójcy, i ostatnią kroplę krwi mojej wylać, aby naszej świętej prawowiernej wiary przeciwko nieprzyjaciółom bronić, i wolność mojej ojczyzny i jej praw utrzymać. — Przysięgam być posłusznym rozkazom JW. Prezydenta. — Przysięgam niedozwalać żadnego nadużycia, ani do tego należeć, i wszelki porządek w powierzonym mi wojsku utrzymać. Gdybym przysięgę tę w najmniejszej rzeczy przekroczył, wtedy nlegać chcę całej surowości praw wojskowych.

20) Niniejsze rozporządzenie opiera się na zasadzie organizacji wojskowej, która ma wyjść niebawem, a która aż do zebrania się Zgromadzenia narodowego ma w swojej pozostać mocy. W Eginie d. 19. Lutego 1828. Prezydent J. A. Capodistrias. — Sekretarz Stanu Sp. Trikupi.»

(D. A.)